

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Subsect. 1. Solutio adversariorum refutatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

Quaest. IV. Vtrum materia prima, &c. 307

hoc absurdum sequatur materia prima quanta non constituit individuum substantiale ut tale. Minor illa sic probatur, quia omne principium intrinsecum constitutum rei in suo primo esse includitur realiter in constituto, & etiam est de substantia illius rei, ut talis est, v.g. de essentia hominis est anima, & materia, & unio substantialis; atqui materia cum quantitate est principium intrinsecum individui in esse individui formaliter; ergo minimum includitur realiter, & est de intrinseca constitutione individui ut talis est materia prima & quantitas; unde individuum ut tale includit necessario quantitatem, quae est realitas quaedam, quam non includit realiter essentia individui specifica, quia essentia specifica solum includit praedicata substantia realiter; v.g. substantiam viventem, sensibilem, rationalem, &c. quia essentialiter, & adequate substantia est; sed individuum includit praeter praedicata substantia quantitatem realiter distinctam a substantia: ergo individuum realiter, & non solum minima distinctione ex natura rei, quam admittit Scotus distinguitur a natura specifica.

9. Clarius demonstratur; id, quod est ens per accidens, distinguitur realiter ab ente per se; sed supposita vestra sententia individuum Petri, v.g. quae includit in suo esse quantitatem, est ens per accidens, & natura specifica est ens solum substantiale, & per se: ergo distinguitur realiter individuum Petri a natura specifica: ne ergo haec dicantur, dicendum est, individuationem non includere quantitatem, neque quantitatem esse principium intrinsecum individuationis, quia contra tale principium procedunt omnia argumenta, quibus probavimus supra collectionem accidentium non posse esse principium intrinsecum individuationis; quod sic demonstratur a paritate rationis.

10. Ideo collectio accidentium non potest esse principium intrinsecum individuationis in substantijs, quia res substantialis individua non ponitur per se in praedicamento substantiae, quia non esset ens per se, sed omnino per accidens; sed etiam si materia signata quantitate esset principium intrinsecum individuationis, individuum substantiale esset unum non per se, sed per accidens, ac proinde non ponitur per se in praedicamento substantiae: ergo, Pater minor, illud quod includit aliquod accidens intrinsece, & non solum includit partes substantiales, non est ens per se, sed ens per accidens, ac proinde non ponitur per se in praedicamento substantiae; sed si materia signata quantitate esset principium intrinsecum individuationis individuum substantiale includeret intrinsece aliquod accidens: ergo non esset ens per se, nec ponitur in praedicamento substantiae, sed potius, ut supradixi, esset ens per accidens; Maior constat ex dictis supra; probatur minor. Individuum substantiale includit intrinsece principium intrinsecum suae individuationis; sed principium intrinsecum individuationis est quantitas, quae est aliquod accidens: ergo includeret aliquod accidens.

SVBSECTIO I.

Solutio Adversariorum refutatur.

11. Dices, in principio individuationis dari duo, scilicet quod sit haec materia, & quod sit distinctio. P. R. Illeph. de Penafiel, Theol. Schol. Tom. I.

distincta intrinsece ab alia, primum habet materia prima a se, secundum a quantitate.

Sed contra primo nihil distinguitur ab alio realiter per aliquid distinctum realiter a seipso; sed quantitas distinguitur realiter ab hac materia prima: ergo haec materia prima non potest distinguui realiter ab alia per hanc quantitatem. Maiorem probavi late in logica. Minor est evidens; quia haec quantitas potest separari realiter ab hac materia prima: ergo distinguitur realiter ab illa. Contra secundo, distinctio unius ab alio est negatio fundata immediate in entitate ipsius rei, quae distinguitur ab alia: ergo haec materia prima non distinguitur ab alia per quantitatem. Antecedens est evidens; quia negatio unius ab alio sequitur immediate ex unitate, quia unum est indivisum in se, & divisum a quolibet alio; sed unitas dicit ipsam entitatem rei: ergo negatio divisionis ab alio fundatur immediate in ipsa entitate positiva; sed materia prima praecisa quantitate est una formaliter, ut constat ex dictis supra, quia est unum ens: ergo materia prima praecisa quantitate est indivisa in se, & divisa a quolibet alio: ergo materia prima non distinguitur ab alio per quantitatem.

13. Vigetur; quia materia per illam rationem distinguitur ab alijs rebus, per quam intrinsece constituitur in suo esse, idem enim est constitutum, ac distinctivum alicuius; homo, v.g. sua rationalitate constituitur essentialiter in esse hominis, & distinguitur essentialiter ab equo, sicut Deus Deitate est alius a creatura, & Petrus petreitate est distinctus, & alius a Paulo: ratio a priori est manifesta, quia ultimum, & principalius constitutum rei est differentia: sed differentia est distinctivum, quia per differentiam differt aliquid ab alio; sed differt, & distingui sunt synonyma: ergo si differentia constituit in esse differentis, constituet sine dubio in esse distincti: ergo id, quod constituit ultimo aliquid, est id per quod distinguitur ab alio; sed materia prima, aut compositum non constituitur intrinsece per quantitatem in esse talis secundum veritatem, & ut vos dicitis, quia quantitas est accidens, & eccitas materiae est substantia, & substantia non constituitur in esse substantiae per accidens: ergo materia non eget quantitate ad sui distinctionem.

14. Confirmatur, si Deus per possibile, aut impossibile conservaret materiam primam huius ligni sine quantitate, & etiam materiam primam Petri; haec materia prima distingueretur realiter a materia prima Petri: ergo haec materia huius ligni non distinguitur realiter ab alia materia prima Petri per quantitatem: consequentia est evidens; quia separata forma, non potest dari effectus formalis illius: ergo si esset effectus formalis quantitatis distinctio unius materiae ab alia, separata quantitate, non daretur distinctio unius materiae ab alia: primum antecedens est evidens; quia illa, quae semel distinguuntur realiter, adhuc per potentiam Dei absolutam non possunt identificari realiter; sed materia prima huius ligni sub quantitate distinguitur realiter a materia prima Petri: ergo adhuc per potentiam Dei absolutam non potest non distingui ab illa. Maior probata manet supra; quia si illud, quod distinguitur ab alio, identificaretur cum illo, esset ipsum, & non ipsum, quod est contra principium illud lumine naturae notum; quodlibet est, vel non est. Minor etiam est evidens.

Amplius vigetur, quia materia prima in sen-

Q9 2 tentia

tentia Thomistarum in instanti generationis prius natura, quam recipiat formam substantialem, remanet nuda omni accidente, & sine vlla entitate illi superaddita: ergo manet æque indifferens ac de se exiit, & nihilominus in instanti generationis, & pro illo priori est individua, & determinata; quia est causa realis, & causa realis est individua, & singularis; ergo potentia, & entitas eius non est singularis, & determinata ad hanc, & per hanc quantitatem, quia intelligi non potest, quod potentia de se indifferens determinetur sine additione vlla, vel mutatione in ipsa facta, neque ipsa connotatio sufficit cum potentialitate, & virtute materiæ, cum talis potentialitas, & virtus simul cum connotatione materiæ, non sit ad aliquod accedens determinatum, sed ad infinita indeterminata accidentia: ergo per talem potentiam, & connotationem sic indeterminatam non sigillatur ad hoc individuum. Maior per se nota est ex natura materiæ, minor etiam est nota apud Thomistas, quia ante formam substantialem nihil aliud substantiale potest præintelligi additum materiæ; quid enim illud esset, aut à quo fieret, aut à quo fundamento poneretur. Item, quia si materia prima, quæ indifferens est, de se potest determinari ad aliquem modum sine alio addito, alias procederetur in infinitum, quare non poterit determinari sine modo alio distincto ad modum informationis huius formæ substantialem; neque etiam id, per quod determinatur talis materia, est aliquid accidentale; quia nullum accidens præcedit in materia ante formam substantialem, & in omnium sententia nullum accidens præcedit in materia ipsam quantitatem.

16 Respondent adversarij, materiam in illo instanti determinari, vel per actionem etiam agentis, non quam habet actu in instanti generationis, sed quam habuit immediate ante illud instans, vel per dispositiones præexistentes ante instans generationis.

17 Sed contra; quia neque extrinsece, neque intrinsece est actu determinata propter actionem, aut dispositiones præteritas: ergo nullo modo determinatur ab illis. Antecedens sic probatur, quia omnis actualis effectus in genere causæ formalis petit actualem causam formalem, sive extrinsecam, sive intrinsecam: in extrinsecis clarum est; nam paries non dicitur actu visus, & homo non dicitur actu intellectus, & amatus per visionem, intellectum, vel amorem futurum aut præteritum in re actu existentem, & per visionem, & intellectum actu inhaerentem in intelligente, & vidente, quæ formæ extrinsece se habent respectu amati, intellectus, & visi. De intrinsecis evidentius patet; quomodo enim potest dici paries actu intrinsece albus per albedinem præteritam, & quæ actu non est in pariete, quia dum actu albedo non est, potest esse nigredo, quæ est contraria albedini, vel potest esse privatio ipsius albedinis, sed cum nigredine, vel cū privatione albedinis non potest denominari, nec constitui paries albus; ergo sine albedine actu nec est, nec dicitur albus paries, aut extrinsece, aut intrinsece; ratio evidens horum fundatur in duplici clarissimo principio; primum est, quod nihil potest esse actu, & existere sine actuali esse essentiali, & existentiali, quia res sine sua essentia, & existentia nullo modo potest intelligi; res enim non distinguitur à sua essentia, si adæquata est; unde existeret, & esset, & non esset sine sua essentia, & existentia; si autem inadæ-

quata est essentia, & existentia, adhuc sine illis non potest intelligi, nec esse res; quomodo enim homo posset esse, & intelligi sine animo rationali, & ratio est, quia licet sit essentia inadæquata, nihilominus essentia proprie est; sed essentia ex eo quod essentia sit, est maxime intrinsecum, & necessarium simpliciter constitutum, ut tale est, sine quo minime res aut esse, aut intelligi potest; unde si sine essentia esset res, essentia esset necessarium simpliciter, & non necessarium simpliciter constitutum; unde idem simul esset, & non esset; sed forma actualis est de essentia effectus formalis actualis, ita ut si effectus formalis actualis sit extrinsecus, forma extrinseca actualis erit de essentia talis effectus formalis extrinseci; si autem sit intrinsecus effectus actualis, intrinseca forma actualis erit de essentia illius, quia forma est pars essentiae adæquate effectus, cum essentia adæquata actualis nihil aliud sit, nisi forma, materia, & unio.

Secundum principium est, quia nemo dat, quod 18 non habet; sed forma dat esse effectui formali, & effectus formalis actualis accipit esse à forma; atqui forma, quæ actu non est, & est præterita, nec est, nec habet esse actuale: ergo non potest illa dare esse actuale; alias daret esse, quod non habet, quod est contra lumen naturæ, quibus evidenter probatum manet, quod forma, sive intrinseca, sive extrinseca sit, dum actu non est, non possit actu dare suum effectum formalem; sed materia actu determinata, sive intrinsece, sive extrinsece est effectus formalis actionis, vel dispositionis: ergo in illo instanti nullo modo est materia, aut extrinsece, aut intrinsece actu determinata, siquidem neque intrinsece, neque extrinsece actu sunt actio, & dispositiones, nā illud, quod destructum, & ideo præteritum est, nullo modo actu est: ergo. Præterea, quia si extrinsece determinetur actu non potest propterea sic esse principium individuationis, quia materia signata quantitate in sententia Thomistarum est intrinsecum principium individuationis, non ut materia præcise, sed ut reduplicative determinata per quantitatem; sed ut determinata non est intrinsece talis, sed extrinsece: ergo non potest esse principium ut sic intrinsecum, quia illud, quod extrinsecum est, non potest esse propterea sic intrinsecum principium, ut videre est in visione, quæ quia extrinseca est respectu parietis visi, non potest esse principium intrinsecum illius, quia oppositiones, contradictoria rationes, seu conditiones petunt principium intrinsecum, & extrinsecum respectu eiusdem; nam ad hoc, ut aliquid sit principium intrinsecum debet esse intrinseca entitas, & intime vnita principia- to, & ad hoc ut sit principium extrinsecum, debet esse non intrinseca entitas, nec intrinsece vnitas subiecto; atqui esse intrinsecam, nec intrinsece vnitam, & esse non intrinsecam, nec intrinsece vnitam, sunt contradictoria rationes, quæ non possunt in eadem entitate reperiri; idem enim non potest esse, & non esse: ergo illa entitas, quæ extrinseca est, vel extrinsece talis non potest propterea sic esse principium intrinsecum alicuius, quare si materia prima propterea reduplicative determinata est principium individuationis, & propterea sic est extrinsece determinata: ergo propterea sic non poterit esse principium intrinsecum individuationis.

Urgetur ad hominem, quia eadem numero materia successive habet plures quantitates numero distinctas, nam eadem materia, quæ erat sub for-

ma hominis, & mortuo homine est sub forma cadaveris, & destructa forma cadaveris est sub forma, vel cineris, vel terræ tot mutat quantitates, quot mutat formas, quia in vestra sententia quantitas, & accidentia subiectantur in toto composito, ita ut destructis compositis destruantur quantitates, & accidentia, totque variantur, quot variantur composita; sed destructis formis substantialibus, destruantur composita, quæ essentialiter ab illis formis dependent, & non destruitur materia prima, sed eadem numero manet sub diversis formis, & in diversis compositis: ergo eadem numero manens successive recipit varias, ac distinctas numero quantitates, alias si mutaret individuationes, & singularitates, singularitas, & individuatō distingueretur ex natura rei à natura essentiali materiæ primæ, siquidem eadem essentia materiæ primæ quoad speciem manet destructa, & mutata singularitate, quia illa, quæ separantur ita ut vnum destruat, manente alio, non sunt idem à parte rei, nec potest dici, quod etiam dum destruitur compositum, ad cuius destructionem destruitur differentia individualis materiæ, destruat simul essentia illius, quia si quando equus moritur, eum destruitur forma equi, certum est etiam unionem destrui, & per vos, etiam destruat materia prima quoad essentiam, & quoad individuationem, sine dubio annihilabitur equus absolute; & illud proloquium evidens naturaliter falsificabitur, videlicet, quod in destructione cuiuscunque mixti remanet eadem materia prima, quia naturaliter impossibilis est annihilatio: ergo ut verificetur hoc principium, necessario fatendum est, eandem numero materiam primam, manendo eandem numero, recipere plures quantitates, quia per te in quavis generatione substantiali corrumpitur quantitas, & omnia accidentia; quia resolutio fit usque ad materiam primam: ergo individuatō materiæ primæ non est ab una numero quantitate, siquidem variatione tot quantitatum manet eadem numero materia; quod sic evidenter in sententia Thomistarum meo videri demonstratur.

²⁰ Nam Thomistæ asserunt, ideo non posse reproduci hoc numero tempus reale; quia non potest iterum redire hoc numero tempus imaginarium; cum autem tempus reale individuetur, ac sumat suam individuationem à tempore imaginario, non redente illo, nec iterum existente asserunt hi Authores non posse adhuc divinitus existere, ac de novo reproduci hoc numero tempus, quod dependet intrinsece à tempore imaginario. Tunc sic per vos, sicut hoc tempus reale, quia sumit suam individuationem ab hoc tempore imaginario fluente, non existente illo, licet existant alia tempora imaginaria, non potest idem tempus reale existere individuum, quod non habet homo, qui idem numero existit coexistendo successive ad varia tempora imaginaria, quia homo non individuat à tempore imaginario; sed per vos materia prima individuat ab ordine, & connotatione ad hanc numero quantitatem; sicut tempus reale ab ordine ad tempus imaginarium, & sicut vbi ad hoc spatium imaginarium; ergo materia prima non potest esse eadem numero sub hac, & sub illa, & sub infinitis quantitatibus, nec poterit perseverare in sua unitate numerica, destructa hac numero quantitate, quæ est terminus ordinis transcendentis, & connotationis, per quam sumit suam individuationem materia prima; sicut non potest esse idem numero tempus cum alio tempore imagina-

rio, præter hoc, quod est terminus relationis transcendentis individuationis huius temporis; & sicut hoc vbi, seu præsentia, non potest esse idem numero in alio loco, præter hunc, quia hic, & non ibi coexistit huic numero spatio imaginario, quod est terminus relationis transcendentis, seu connotationis, per quam individuat hoc numero vbi, & hæc numero præsentia.

Clarius exemplum; quia hæc numero visio individuat ab hoc numero obiecto, non potest eadem manere, destructo hoc numero obiecto cum alio, à quo non individuat, & idem est de hac actione, & hac relatione; sed materia prima individuat per vos ab ordine ab hac numero quantitate: ergo non potest esse eadem numero sub alia quantitate; sed vere, & realiter eadem numero sub hac, & illa, & diversis numero quantitatibus; ergo signum evidens est non individuari ab ordine ad hanc numero quantitatem, siquidem, sine illa, cum alia, & alia, & sic in infinitum manet eadem numero materia, licet quantitas distincta; nam si individuetur, non posset esse eadem numero, sine hac, in ordine ad quam individuat cum alia distincta. Patet hoc evidenter ex illo principio, vbi est eadem ratio formalis, est idem effectus, &c. sed quia in actuali visione, & in præsentia seu vbi sumitur ratio individuationis ab hoc numero termino producto, ab hoc numero obiecto viso, ab hoc numero spatio imaginario, non potest esse eadem numero visio cum alio obiecto idem numero vbi in alio spatio, eadem numero actio cum alio termino; sed in materia prima datur eadem ratio formalis individuari se in ordine ad quantitatem, quæ datur in visione respectu huius vbi, &c. ergo dabitur idem effectus formalis in materia, scilicet quod non possit existere, nec esse sine hac numero quantitate; sicut visio non potest esse sine hoc numero obiecto, &c. sed potest esse eadem numero materia prima, vti iam dixi: ergo non datur in ea illa ratio formalis individuari se in ordine ad hanc numero quantitatem, & per connotationem ad eam.

SVBSECTIO II.

Secundum argumentum principale ponitur.

Quia vel quantitas, in qua fit reduplicatio, ²¹ quando dicitur materia signata quantitate, ut signata est ipsa quantitate, est principium individuationis materiæ primæ solum, vel formæ solum, vel totius compositi, nullius ex his: ergo. Probat minor quoad primam partem; nam materia prima præcedit realiter ipsam quantitatem, ut subiectum reale existens, & singulare: ergo non habet à quantitate singularitatem. Item neque forma est individua intrinsece per quantitatem; quod clarissime patet in anima rationali, quia est spiritualis substantia usque ad ultimam individuationem: ergo non accipit illam ab accidenti corporeo, & materiali, vti est quantitas, de omni autem forma substantiali sic probatur; quia principium intrinsecum individuationis debet esse proprium rei, quam reddit singularem, & debet esse intrinsece in illa, quatenus talis; sed quantitas etiam terminata non est in forma, alias forma non penetraret totam materiam, sed vel in toto composito est quantitas, à quo non potest fieri argumentum ad quancunque partem divisive, ut ipsi Thomi-

Qq 3 sta